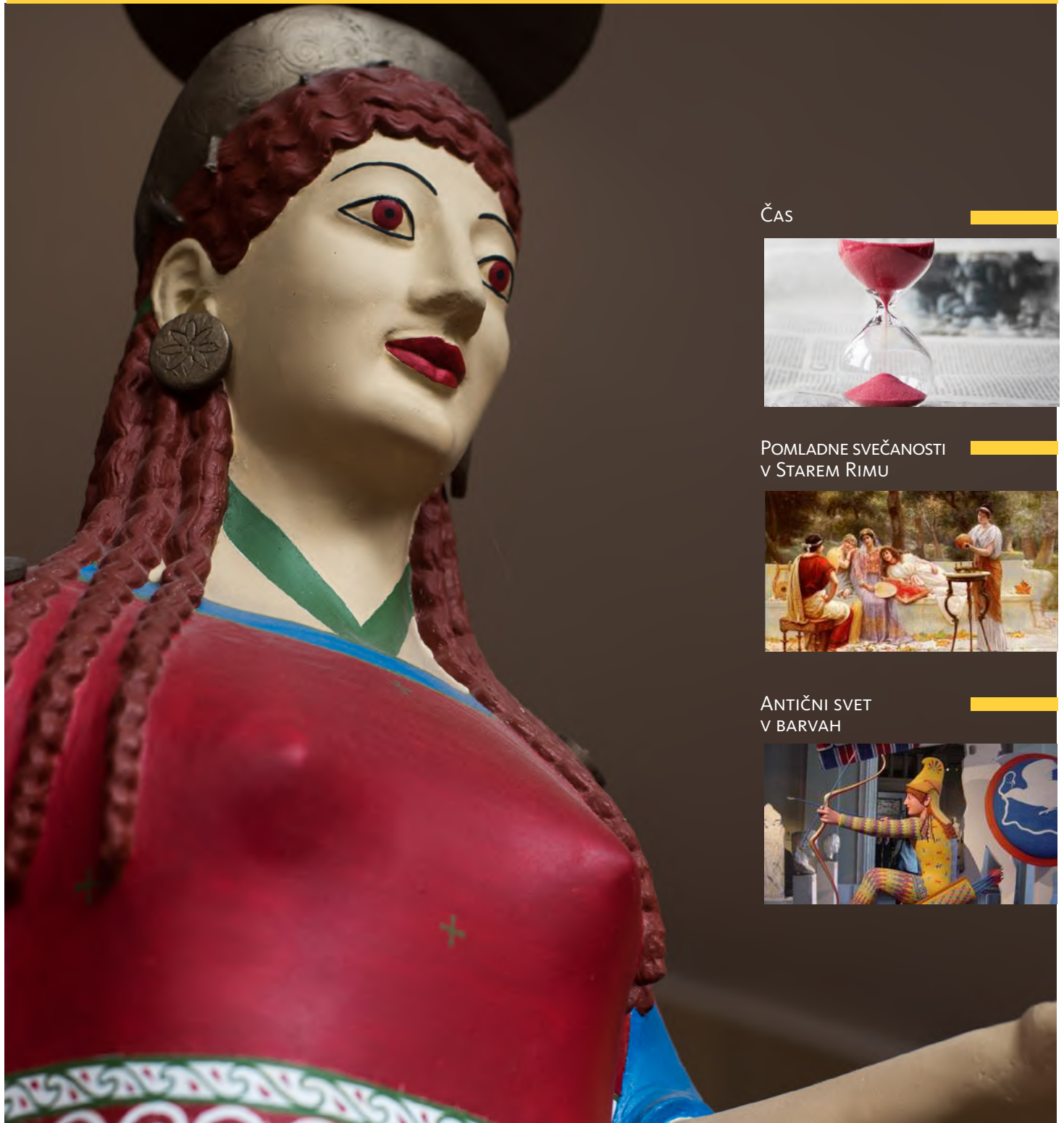

AKROPOLITANEC

ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET

ČAS

POMLADNE SVEČANOSTI
V STAREM RIMU

ANTIČNI SVET
V BARVAH

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

BHAGAVAD-GITA
ARISTOTEL
KONFUCIJ
PLATON
BUDA
...

VELIKA UČENJA VZHODA IN ZAHODA

TOREK, 18. 4., OB 20. URI
TYRŠEVA 7, MARIBOR

AKROPOLA.ORG

AKROPOLITANEC

B E S E D A
U R E D N I K A

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

APRIL 2023 | ŠT. 89

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

059 78 02 11

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

040 709 955

ODPIRALNI ČAS:

PON–ČET 18h–22h

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitanec@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajanje: Barbara Krasnik

Grafično oblikovanje: Nija Androjna

V TEJ ŠTEVILKI:

• REFLEKSIJA: ČAS	5
• TRADICIJA: EOSTRE – OSTARA IN VELIKA NOČ	6
• STARE KULTURE: POMLADNE SČANOSTI V STAREM RIMU	7
• ARHEOLOGIJA: ANTIČNI SVET V BARVAH	11
• EX LIBRIS: MODROST INDIJANCEV	14
• ZGODBA: OKUS BANZOJEVEGA MEČA	15

VRTAČE PSIHE

Veliko dražljajev vsako minuto zaniha naša čutila, vendar vseh ne zaznamo, vsaj zavestno ne.

Znana je zgodba rdečega in belega človeka, ki se sprehajata po pločniku. Prvi v mestnem vrvežu prepozna nežen ptičji spev, medtem ko ga drugi ne, nato pa drugi sliši zvok padlega kovanca, medtem ko ga prvi ne sliši ... Ta zgodba nam sporoča, da vsak zazna to, kar je zanj pomembno in na kar je pozoren, vse drugo pa ubeži njegovi zavesti.

Tako se ves čas vrtimo znotraj področja lastnih nagnjen in interesov, ostalo pa, kot da ne bi obstajalo. Ostajamo zaprti znotraj starih okvirov, saj vsakič znova zdrsujemo vanje kakor v nekakšno osebno psihološko vrtačo s spolzkimi brežinami ...

Le kolikšen del realnosti ostaja tako skrit našim zaznavam? Ali morda na ta način ne zgrešimo tudi pomembnih stvari?

Selektivnost pozornosti, ki deluje kot psihološki avtomatizem, je sicer smiselna, saj nas samodejno poveže najprej z dogodki, pomembnimi za preživetje, in nato s tistimi, ki so v našem psihičnem balončku prepoznani kot prijetni in zanimivi. In to brez posebnega napora. Slaba stran pa je, da nas ti avtomatizmi ohranjajo vedno v istih okvirjih in širitev zavesti zato ni možna – vsaj brez napora ne. Če želimo več, če želimo nekaj novega, moramo razširiti področje naših zanimanj in pozornost tja voljno usmeriti. Sprememba, pri kateri zapuščamo staro področje, tudi v primeru, ko je to neprijetno, od nas zahteva napor zavesti – vsaj do vzpostavitve nove normale ali drugače rečeno, do izgradnje nove psihološke vrtače.

Vidimo, da vsakokratno iskanje udobja pomeni zapad v stagnacijo. In da je za napredovanje potrebno vlaganje napa. Napor ni prekletstvo! Vlaganje napa zavesti pomeni živeti z uporabo volje – svojega bistva. Z voljnim življenjem aktiviramo srce lastnega bitja in krepimo ogenj naše zavesti – kar daje tudi večjo osvetljenost in pomeni sposobnost videnja dlje.

Tako razvijamo tudi svojo sposobnost agilnega premikanja med različnimi področji. Slikovito si to lahko predstavljamo, kot da postajamo večji in z daljšimi nogami lažje stopamo po raznoliki pokrajini življenja ... In ker z rastjo pridobimo tudi pogled z višine, posamične vrtače za nas prenehajo biti lepljivi centri življenja, temveč prepoznamo pomen vsake od njih kot sestavnega dela širšega življenja. Tedaj lahko v vsako po potrebi vstopimo in z nje izstopimo, tokrat močnejši, hitro in brez večjega truda.

Resnična rast tako ni le potovanje po površini, pri čemer bi naša šibka zavest lahko trenutno osvetlila le manjše področje interesa, temveč pomeni predvsem dvigovanje zavesti in pridobivanje pogleda z višine in sposobnosti hkratnega obvladovanja vseh aspektov življenja. Zato modri ljudje z lahkoto prehajajo od globokega umetniškega čuta do prodorne znanstvene jasnosti. So sočutni, intuitivni, kreativno uporabljajo svoje roke in suvereno rešujejo vsakodnevna opravila. Vse to naravno in brez doživljanja stiske. To bi lahko bila vizija za vse nas.

Andrej Praček, urednik

MODROST INDIJANCEV

V ŽIVO ALI PREKO ZOOM-A

SKENIRAJ

OB 20. URI
TYRŠEVA 7
24.4.2023

PREDAVANJE JE POSVEČENO
SVETOVNEMU DNEVU ZEMLJE

040/709-955

NOVA AKROPOLA
MEDNARODNA ORGANIZACIJA

MARIBOR@AKROPOLA.ORG

ČAS

DELIA STEINBERG GUZMÁN

ČASTNA PREDSEDNICA MEDNARODNE NOVE AKROPOLE

Čas, ta nenavadna razsežnost, ki ji človek ne more ubežati, ima široko paleto izrazov in nam v svojem bogastvu omogoča, da živimo ujeti vanjo, včasih pa se v njej tudi dobro počutimo. Obstaja veliko načinov za merjenje časa in le eden od njih je ura. Namesto tega se našemu srcu, umu in duhu odpirajo drugačne modalitete dojemanja časa, tako da se nam zdi, kot da se premikamo v drugi dimenziji.

Obstajata kratko in dolgo obdobje: čas za uresničevanje vsakodnevnih in takojšnjih nalog ter čas za podvige večjega razpona, takih, ki pripadajo prihodnosti.

Krajši čas se meri z uro in se kaže v nenehni obrabi naših teles. Daljši čas ne le, da je ne obrablja, ampak tudi bogati dušo in jo pripelje v stik z idejo večnosti.

V katerem času naj človek živi? Če upoštevamo različne človekove zmožnosti, mora živeti v vsakem in najti pravo mero za vsako svojo izrazno raven.

Vsak dan je mogoče in treba nekaj narediti pravočasno. Vsak dan se pojavljajo majhne ali velike težave, ki jih je treba rešiti ali začeti reševati. Vsak dan je nova koristna izkušnja, ki jo moramo pridobiti. Vsak dan lahko zras-temo malo več v tistih malih okvirih, ki označujejo ure in minute.

Vendar se prvotna človeška dejavnost tu ne ustavi in se prav gotovo tudi ne začne. Človek kot nesmrtno bitje si mora poleg vsakdanjih načrtov in njihovih uresničitvev določiti še druge daljnosežne cilje, za katere mora globoko zajeti sapo.

Potrebujemo več časa in več sposobnosti, da premaknemo svoje sanje naprej, več vere v prihodnost, ki je še ne moremo videti, a jo slutimo z najbolj intimnimi in subtilnimi občutki, ki jih premoremo.

En čas ni v konfliktu z drugim. Trenutni čas z dnevno vizijo ne posega v vizijo neskončnosti, ker ima človek materialne in metafizične vidike; vsak ima svoj čas, svoj način dela, svoj način doseganja rezultatov in svoj način čakanja. Kratkotrajno čakanje se imenuje potrpežljivost, dolgotrajno pa vera.

Tako kot je naravno, da nekatere rastline potrebujejo več časa, da zrastejo, obstajajo človeški cilji, ki jih dosežemo v nekaj dneh, in tisti, ki zacvetijo šele čez mnogo let – toliko let, da isti človek ne bo mogel več uživati plodov. Toda ali je to pomembno?

Če se resnično zavedamo svoje nesmrtnosti, bodo tiste sanje, ki se bodo po dolgem času uresničile, še vedno nosile sledi našega truda in ljudje, ki bodo lahko uživali v teh uspehih, bodo videli edinstveno sled napredka človeštva ...

EOSTRE – OSTARA IN VELIKA NOČ

PINAR AKHAN

Okrog Velike noči (angl. Easter, nem. Ostern), se upodobitve tega praznika vse pogosteje pojavljajo okoli nas. Zajčki in pobarvana jajca pa so pravzaprav sledi starodavnega praznovanja, posvečenega germanski boginji Eostre – Ostari.

Sv. Bede – menih, ki je študiral zgodovino, teologijo, kronologijo in poezijo ter se posvetil razumevanju Anglosaksoncev in pokristjanjenju Britanije – je dejal, da je bil mesec april znan kot "Eostremoth", mesec začetka, posvečen praznovanju Ostare.

Simbola jajca in zajca sta predstavljala plodnost, ki je atribut boginje Ostare. Praznovanja v čast boginji so potekala spomladi na festivalu, po boginji poimenovanem Ostara.

Po Jacobu Grimmu, ki je bil nemški filolog, je "ostar" izraz, ki se uporablja za gibanje proti vzhajajočemu soncu. Ostara je bila božanstvo sijoče zore, vzhajajoče svetlobe, ki prinaša veselje in blagoslove.

Pozdravljanje prvega pomladnega Sonca je bilo eno od starodavnih praznovanj, ki potekajo še danes. Čas Eostre ali Ostare je spomladanski čas, ko opazimo menjavo letnega časa, segrevanje zemlje ter prenovo in preporod v naravi. Zato nas lahko privede do tega, da začutimo nujno, da začnemo nov proces sprememb v sebi ali da pomladimo svoje domove. 🌱

OSTARA (1884), JOHANNES GEHRTS

POMLADNE SVEČANOSTI V STAREM RIMU

BLAŽENKA GRGIĆ

MARSOV PRAZNIK (1. MAREC) (*Feriae Marti, Natalis Martis*)

V predjulijanskem rimskem koledarju se je leto začelo s spomladanskim enakonočjem, marec (*Martius*) pa je bil prvi mesec v letu, čas, ko narava po obdobju zime ponovno oživi. Mesec je dobil ime po bogu Marsu, ki je bil kot oče Romula in Rema tesno povezan z legendami o ustanovitvi Rima. Po grškem zgledu je prejel značilnosti boga vojne in tako postal enakovreden Aresu. Sprva je bil zaščitnik družine in polj. Kato mu je posvetil naslednjo molitev (povzetek iz dela *De Agri Cultura*):

Oče Mars,
prosim Te in nagovarjam, da si
milostljiv in velikodušen do mene,
do moje hiše in moje družine,
zato Ti prinašam daritve
na svoja polja, v hišo in na posestvo,
da odganjaš, da nas varuješ pred vsemi boleznimi,
sedanjimi in prihodnimi, težavami, nesrečami,
izgubami in neželenimi okoliščinami.
Daj dobrega zdravja in moči
meni, moji hiši in vsej družini.
In zato, da očistim svoje posestvo,
svoja polja, svojo zemljo,
Te prosim, sprejmi te daritve,
Oče Mars.

Svečeniki so slavili boga Marsa ves mesec. Na same *kalendae* (prvi dan v mesecu) so Salijci, razdeljeni v dve skupini po dvanajst članov, plesali v vojaških oklepih in nosili *ancilije* (dvanajst legendarnih ščitov).

Legenda pravi, da je v starih časih z neba padla ena ancilija kot darilo boga Marsa (ali, po mnenju nekaterih, Jupitra). Nato je kralj Numa Pompilius v strahu, da bi ga uničili ali ukradli, dal izdelati še enajst enakih ščitov in jih dal v hrambo salijski svečeniški bratovščini. Salijci so plesali po mestu ob zvokih piščali in peli stare pesmi, ki so bile nepoznavalcem nerazumljive.

MATRONALIA (1. MAREC) (*Iunoni Lucinae Esquiliis*)

Marčevske kalende, staro novo leto, so bile posvečene tudi *Junoni Lucini* (iz latinščine *lux* – luč), zavetnici rojstva in poroda, ki pomaga, da novorojenčki ugledajo luč sveta. Možje

so molili za zdravje svojih žena in jih obdarovali, ženske pa so ob tej priložnosti vračale uslugo in gospodinjskim sužnjem stregle pri mizi. Vrstni red obdarovanj je sledil tradicionalni hierarhiji: gospodar hiše je odgovoren in skrbi za svojo ženo in družino, gospodarica pa za služabnike in otroke. Slovesnost sta spremljala pesem in ples.

ANNA PERENNA (15. MAREC)

Boginja *Anna Perenna* (Plodno Leto), ki je bila upodobljena kot starka, je vodila menjavo let. Njen praznik je padel na marčevske ide, torej na prvo polno luno v letu. Darovali so ji daritve in molitve za plodno in zdravo leto. Moški in ženske so se odpravili v naravo izven mesta in praznovali s pesmijo in plesom. Pilo se je razredčeno vino, toliko kozarcev, kolikor let je človek upal, da bo še živel.

LIBERALIA (17. MAREC)

To je bil praznik, posvečen bogu *Liber Pater* (Očetu Liberu), staroitalskemu božanstvu plodnosti v naravi in njegovi ženski enačici *Liberi Mater* (Materi Liberi), ki ženskam prinaša plodnost. Tega dne so odrasli rimski mladeniči svojo deško tuniko (*praetexta*) zamenjali z obleko odraslega moškega (*toga virilis*). Kasneje je bil *Liber Pater* razglašen za božanstvo vina, zaradi podobnosti s Cerero, boginjo sadja in rastlinja.

Ta dan so starke igrale vlogo svečenic teh bogov; sedele so ob cesti in prodajale daritvene pogače, libe, iz moke, olja in medu, ki so jih darovali bogovom na njihovih majhnih oltarjih.

QUINQUATRUS (19.–24. MAREC)

Quinque v imenu praznika izhaja iz dejstva, da je bil 19. marec peti dan marčevskih id, ki so bile 15. marca. Rimljani so šteli vključujoče, torej je bil 16. marec že drugi dan po 15. marcu, ne prvi.

Gre za praznik spomladanskega enakonočja, ki slavi Marsa in Minervo, ki je bila pred združitvijo z grško Ateno

najverjetneje etruščanska boginja groma in bliska. V starih časih je ta praznik označeval prihod sezone vojaških pohodov in nov začetek. Minerva je tudi zaščitnica vseh veščin in sposobnosti, zato so jo častili umetniki, bojovníki in zdravniki.

Čeprav je marec poimenovan po Marsu, je pod zaščito boginje Minerve. Prvi dan *quinquatrusa* je bil posebej posvečen Minervi, saj je veljal za dan njenega rojstva. Na ta dan prelivanje krvi ni bilo dovoljeno. Ovid otrokom priporoča, naj častijo Minervo, da bi bili uspešni v znanju in spretnostih:

Molite zdaj k Minervi,
fantje in nežna dekleta,
kdor pridobi njeno naklonjenost, bo spreten,
ker je boginja tisočeri veščin.

VENERALIJE (1. APRIL)

April je pod zaščito Venere in nekateri stari avtorji izpeljujejo ime meseca (*Aprilis*) iz imena Afrodita, morda prek prisvojene etruščanske različice imena; drugi, da ime izvira iz aperire – odpreti, ker je to čas, ko se, po Varonu, "odprejo sadje, rože, živali, morja in dežele".

Veneralia je na prvi dan Venerinega meseca slavila *Venero Verticordia* (tista, ki spreminja srca) in njeno spremljevalko *Fortunae Virilis*. V starih časih so se vse ženske, poročene ali samske, odpravile v moška kopališča. Ob prihodu so prižgale kadilo *Fortuni Virilis* in popile pijačo, ki jo je Venera pila na svojo poročno noč: mak, namočen v mleko z medom. Ženske, okronane z venci aromatične mirte, so se najprej okopale in nato molile k Veneri, da bi jim prinesla zakonsko harmonijo in krepostno življenje. Ovid pravi: "*Lepota, sreča in dobra usoda so njena skrb.*" Nato so s kipov Venere in Fortune odstranile nakit in drugo okrasje ter jih okopale, nato pa ponovno okrasile in olepšale z vrtnicami (Venerinimi cvetovi).

FLORALIJE (28. APRIL)

To je bil spomladanski praznik plodnosti, posvečen *Mater Flori*, boginji rož in rastlin, ki so jo častili že od davnih časov. Ljudje so nosili oblačila veselih barv, v harmoniji z barvami rož. Mize so bile okrašene z vrtnicami, prisotni pa so nosili vence iz rož. Zajcem in kozam – oboji so bili znani po svoji trdoživosti in plodnosti – so pustili prosto pot, med ljudi pa so metali grašico, fižol in volčji bob, da bi jim dali plodnost.

MAJA IN BONA DEA (1. MAJ)

Mesec maj (*Maius*) je pod zaščito boga Apolona; ime samega praznika najverjetneje izhaja iz imena *Maia*, ki je bilo ime rimske boginje, povezane z žensko plodnostjo. Moškim ni bilo dovoljeno častiti te boginje, v njen tempelj pa ni bilo dovoljeno prinesiti mirtinih vej, ker jo je njen oče Faun tepel z njimi. V njen tempelj, kjer so hranili različne vrste zelišč in zdravilnih rastlin ter kače, so ženske v *melarijah* (lončkih za med) prinašale vino, imenovano *lac* (mleko),

podobo boginje Maje pa so krasili z listi vinske trte. *Bona Dea* se enači z grško boginjo *Agatha Dea* (dobra boginja), ta pa je v sorodstvu z boginjo Hygiea (higiena, zdravje). Iz tega izhaja povezava z zdravilstvom. V starih časih so ji darovali prašiča, danes pa ji ponujajo torto v taki obliki. Obstaja tudi povezava z Demetro, ki so ji prav tako darovali prašiče. Ker je ime za prašiča *damium*, se je *Bona Dea* imenovala tudi *Damia*, njena svečenica pa *Damiatrix*. V teh pridevnikih ni bilo za Rimljane nič slabšalnega.

LEMURIA (9., 11. IN 13. MAJ)

Duhove mrtvih, predvsem tistih, ki so umrli prezgodaj, so pomirjali z lemurijskim obredom. Obredje so izvajali na lihe dneve, saj so verjeli, da sodi dnevi prinašajo nesrečo. Sam obred je izgledal takole:

Glava družine, *pater familias*, je vstal opolnoči, bos. Z roko je pokazal *la mano fico* (trdno stisnjeni prsti s palcem med kazalcem in sredincem, "figa"), da bi se zaščitil pred duhovi. Zatem si je umil roke v čisti izvirski vodi. Medtem, ko je pogledal stran, je duhovom vrgel fižol in pri tem rekel: "*Haec ego mitto, hic redimo meque meosque fabis.*" (Ta zrna mečem, s temi zrna odkupim sebe in svojo družino.)

Fižol ima simbolično vlogo "vodnika izgubljenih duš" v nebo, saj se njegov kalček prebija skozi zemljo, steblo pa se vzpenja okoli posajene palice v smeri neba.

Pater familias bi ponovil isti ritual trikrat po trikrat, ne da bi se ozrl nazaj, ker so mu duhovi sledili. Nato se je še enkrat umil, glasno udaril z bronastimi predmeti in rekel trikrat po trikrat: "*Manes exite paterni!*" (Duše prednikov, izginite!)

Potem se je lahko obrnil in ponovno pogledal, kajti pomiritev duhov je bila zaključena.

MAJA IN MERKUR (15. MAJ)

Na majske ide, 15. oziroma 13. dan v mesecu maju, so praznovali rojstni dan boga Merkurja, hitronogega Jupitrovega glasnika, ta dan pa je bil posvečen tudi njegovi materi Maji. Častilci boga Merkurja, predvsem trgovci, so v razkužene posode točili sveto vodo iz *Acqua Mercurii* (Merkurjeva voda). Nato so v to vodo potopili lovorjeve veje in si z njo poškopili oblačila in lase, hkrati pa so molili za uspeh v prihodnjih poslovnih podvigih.

Na ta dan so slavili tudi Jupitra, kot je bilo običajno na ide vsakega meseca. 🗡️

ANTIČNI SVET V BARVAH

STJEPAN PALAJSA

Ko sem se v zadnjem času potopil v popotovanje po antičnemu svetu, je moja pozornost zbudilo neko zanimivo dejstvo, ki mi je to zgodovinsko obdobje na novo osvetlilo. Stari Grki pa tudi Rimljani so namreč svoje kipe, reliefe in templje barvali, in to v zelo živih barvah. Ta ugotovitev me je usmerila v nekatera zame zanimiva razmišljanja, ki niso povezana samo s starodavno Grčijo, temveč se nanašajo na mojo celotno sliko zgodovine in širše na moj celoten pogled na svet.

Še nedavno sem imel neko predstavo antičnega sveta, ki se je izoblikovala s prebiranjem literature ter opazovanjem

ostankov njegove arhitekture in umetnosti. To, kar je bilo prej le goli kamen, sivo-beli svet, se je nenadoma napolnilo z barvami in svetlobo.

To dejstvo mi je spet pod reflektorje zavesti pritegnilo razmišljanja o mojih notranjih predstavah. Vse bolj sem se zavedal, da takrat, kadar imam sliko o nekem zgodovinskem obdobju, ljudstvu ali človeku, je ta po navadi le površinska ali pa popolnoma napačna. Zavedel sem se, da je moj notranji svet napolnjen z množico slik, ki sem si jih sam ustvaril, vendar so verjetno daleč od resnice. Vsak zunanji vtis je moral

najprej zadovoljiti predstavo, ki mi jo je dala družba z vzgojo in izobraževanjem, potem pa še preiti skozi moje čustvene in miselne filtre, ki so jih pobarvali po svoje in tako obdelane pustili do tistega notranjega jaza-opazovalca, spoznavalca. Po bežnem pogledu jih je ta uskladiščil v ropotarnico moje podzavesti, ne da bi se sploh potrudil spoznati, kakšni so ti vtisi bili, preden so prešli skozi vse te filtre. V "skladišču" so se ti koščki mojih predstav med sabo povezali ter ustvarili neko širšo predstavo oziroma pogled na neko idejo, zgodbo ali zgodovinsko obdobje, ki je, kot sem že prej povedal, bila daleč od resnice.

Iz tega sem sklepal, da je tudi moje sedanje miselno stanje le trenutni vtis in da ne obstaja nek "objektivni" pogled na okoliščine. O tem, skozi kakšne filtre bom spustil zunanje vtise, je odvisno od mene, od moje presoje in volje. Najprej me je to razmišljanje pahnilo v slabo voljo, saj če je to tako, potem dejansko ne obstajajo objektivno mišljenje in stališča, temveč obstajajo le različne predstave o nečem. Toda kmalu zatem me je prešinila misel, da to niti ni tako napačno. Niso toliko pomembni zunanji dogodki, zunanji videz ali besede, kolikor je pomembno to, kako se bom jaz odzval na njih, s čim jih bom obarval. Pri tem je treba odpreti pot domišljiji in ustvarjalnosti.

Stari Grki so mi nenadoma postali veliko bolj življenjski, enostavni, človeški. Kot da bi živeli v današnjem času, kot da se od takrat ni nič bistvenega spremenilo. Strogi bojevniki s čeladami so se igrali z otroki, fantje in dekleta so šli svoje igrice zapeljevanja, sosedje so vabili eni druge na popoldansko "kavo in potico", babice so skrbele, ali so vnučki dobro oblečeni itn. Predstave o življenju v stari Grčiji so dobile svoj nov kolorit, svoje barve s tisoče čudovitimi odtenki.

Spoznal sem, da včasih zadostujejo le ena slika, misel, srečanje ali preprosto mravlja, ki nam naključno prekriža pot, da se začne razvijati neka tema v mislih, ki me lahko popelje v nedojemljive višine nekega drugega sveta. Odločil sem se deliti en majhen košček svojih razmišljanj z vami, v upanju, da bo vas to spodbudilo k vaši notranji avanturi.

Zato dodajmo svojemu življenju malo več barv, malo več svetlobe. Pobarvajmo ga z upa-njem in optimizmom, z radostjo in

petjem iz vse duše. To bo razblinilo težke oblake nad poljem naše psihe in žarki duha se bodo prebili do najbolj skritih kotičkov zavesti. Stvari bodo dobile svojo novo jasnost in pomembnost.

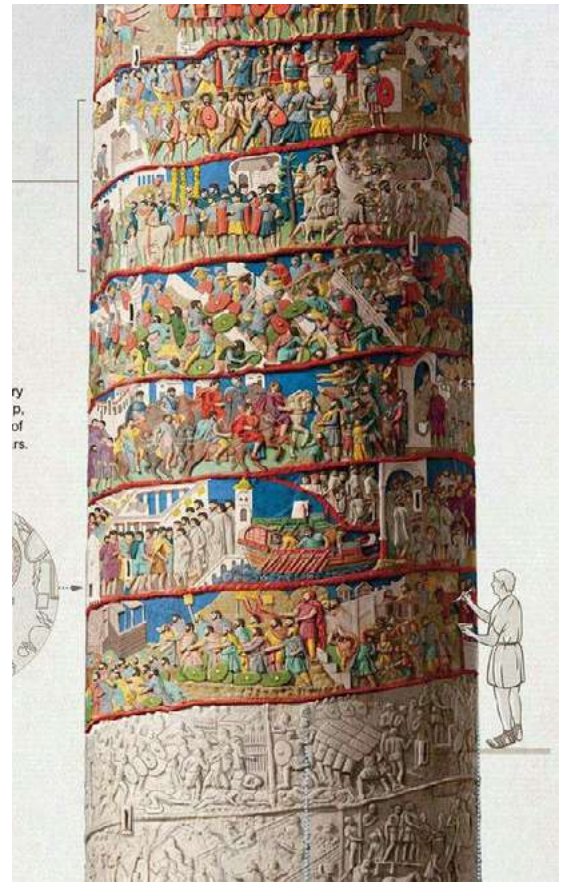
Svet je veliko lepši in bolj skrivnosten, kot ga mi sami vidimo in poznamo. Tudi življenje je veliko bolj smiselno in veličastno kot tista bleda in uvenela slika, polna razočaranj in bolečine, na temelju katere smo si zgradili svoje predstave. Naj zaključim: usmerimo svojo zavest od časa do časa navznoter, da odkrijemo kak del nas samih, ki mu doslej nismo namenjali velike pozornosti. Vzemimo si čas za notranjo kontemplacijo. 🕊

Video:

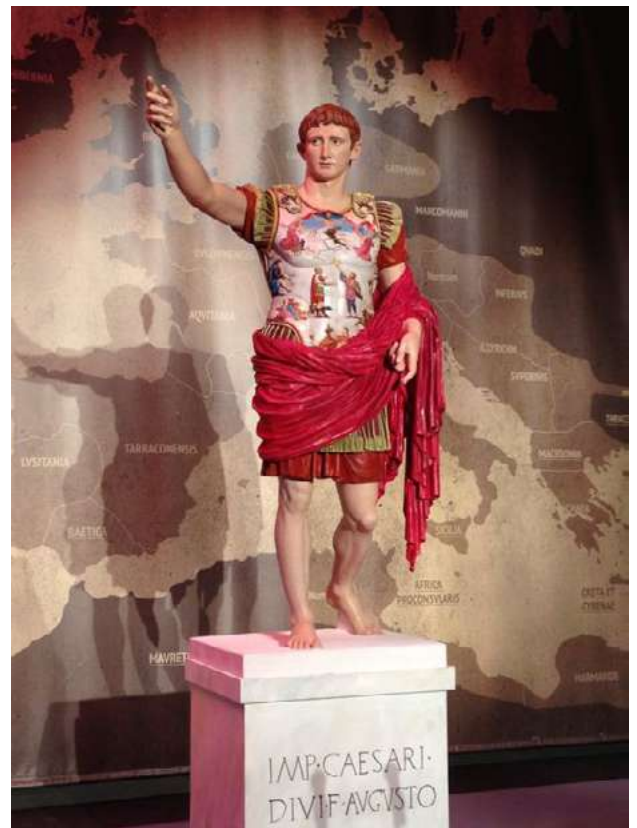
<https://www.youtube.com/watch?v=zzeJ3woacUM>

<https://www.youtube.com/watch?v=7UsYHoSiarM>

TRAJANOV STEBER

CESAR AVGVST

MLADI MARK AVRELIJ

MODROST INDIJANCEV

Veliki duh (Wakan Tanka) je v vseh stvareh: je v zraku, ki ga dihamo. Veliki duh je naš oče, zemlja pa je naša mati. Ta nas hrani; to, kar mi dajemo njej, nam ona vrača.

»Veliki grom«, Wabanaki Algonquin

Vse, kar je ustvarjeno, je sveto. Zato ne pozabite: vsak svit, ki napoči, je sveti dogodek in vsak dan je svet, kajti svetloba izvira iz Velikega duha. Vselej imejte v mislih, da so sveti celoten človeški rod in vsa druga bitja, ki poseljujejo to zemljo, in da morate z njimi temu primerno ravnati.

Žena »Belega bivola«, Oglala Sioux

*Bil sem na koncu zemlje.
Bil sem na koncu voda.
Bil sem na koncu neba.
Bil sem na koncu gora.
Ničesar nisem našel, kar mi ne bi bilo prijatelj.*

Rek plemena Navaho

Živi svoje življenje tako, da strah pred smrtjo nikoli ne vstopi v tvoje srce. Ne obsojaj nikogar zaradi njegove vere, spoštuj tuje prepričanje in poskrbi, da drugi spoštujejo tvoje. Ljubi svoje življenje, izpopolnуй ga in izboljšuj vse okoli sebe. Živi dolgo in v službi svojega ljudstva. Pripravi si vzvišeno pesem smrti za dan, ko boš prešel na drugo stran.

Poglavar Tecumseh, Shawnee

Naučeni smo verovati, da Veliki duh vidi in sliši vse in da nikoli ne pozabi, da bo po tuzemskem bivanju dal vsakemu človeku duhovni dom, ki mu pripada glede na njegove zasluge ... V to verjamemo jaz in vsi preostali iz mojega ljudstva.

Poglavar Joseph (Heinmot Tooyalaket), Nez Perce

Prodajate zemljo! Zakaj ne prodate tudi zraka, oblakov in velikega morja? Ali ni Veliki duh vse to ustvaril tudi za naše otroke?

Poglavar Tecumseh, Shawnee

Naša zemlja je vrednejša od vašega denarja. Ona bo trajala večno. Izginila ne bo niti v plamenih ognja. Vse dokler sonce sije in vode tečejo, bo ta zemlja tu, da lahko podarja življenje ljudem in živalim. Za nas jo je tukaj ustvaril Veliki duh in mi je ne moremo prodati, ker ne pripada nam.

»Vranino stopalo«, Črne noge

Moder človek globoko verjame v tišino – znak popolnega ravnovesja. Tišina je popolna uravnoveženost telesa, uma in duha. Človek, ki mu uspe ostati miren in ga ne zamajejo nevihte življenja – in ni kakor list, ki vztrepeta na drevesu, ali val, ki se naredi na svetleči gladini ribnika – njegov odnos in način življenja sta, po mnenju modreca, idealna. Tišina je temelj značaja.

*Ohiyesa (Charles Alexander Eastman),
Wahpeton Santee Sioux*

OKUS BANZOJEVEGA MEČA

Matayuro Yagyu je bil sin daleč naokrog poznanega mečevalca. Prepričan, da je sinova nadarjenost preveč siromašna, da bi dosegel mojstrstvo, se mu je oče odrekel.

Matayuro je zato odšel na planino Futara, da bi tam poiskal slavnega mečevalca Banzoja, a ko ga je našel, je ta potrdil očetovo rabsodbo.

"Rad bi se učil veščine mečevanja pod mojim vodstvom?" ga vpraša. "Toda manjkajo ti za to nujno potrebne lastnosti."

"Koliko let bi potreboval, da postanem mojster, če bi marljivo in vztrajno delal?" ne odneha mladenič.

"Ves preostanek življenja," odgovori Banzo.

"Tako dolgo ne morem čakati," odvrne Matayuro. "Če privoliš, da me vzameš v uk, sem voljan pretrpeti karkoli. Če bi postal tvoj predani sluga, koliko časa bi potem potreboval?"

"Oh, deset let, morda," reče Banzo popustljivo.

"Moj oče je vedno starejši in kmalu bom moral skrbeti zanj," nadaljuje Matayuro. "Če bi še bolj pridno delal, kako dolgo bi potem trajalo?"

"Oh, mogoče trideset let," odgovori Banzo.

"Kako sedaj to!?" je presenečen Matayura.

"Najprej deset let, zdaj pa trideset! Potrpe bom vsako odrekanje in žrtev, samo da se naučim te veščine v najkrajšem možnem času."

"Če je tako," reče Banzo, "potem boš pri meni moral prebiti sedemdeset let. Človek, ki se mu tako mudi, se redkokdaj kaj hitro in dobro nauči."

"Potem pa prav," izjavi mladenič, ki naposled dojame mojstrove besede. "Pristajam."

Matayuro je bilo zapovedano, da nikoli ne govori o mečevanju in da se nikoli niti ne dotakne nobenega meča. Pripravljaj je hrano in kuhal svojemu učitelju, pral posodo, postiljal, čistil dvorišče, urejal vrt, a o mečevanju se nikoli ni izustilo niti besede.

Tako so minila tri leta. Matayuro je še vedno opravljal ista dela. Premišljal je o svoji prihodnosti in prevzemalo ga je malodušje. Še vedno se ni začel učiti veščine, ki ji je posvetil svoje življenje.

Nekega dne pa se mu Banzo prikrade za hrbet in ga močno udari z lesenim mečem. Naslednji dan, medtem ko je Matayuro kuhaj riž, Banzo spet nenadoma skoči nanj. Odtlej se je bil Matayuro prisiljen braniti nepričakovanih napadov podnevi in ponoči. Ni minil dan, ni bilo trenutka, da ni mislil na okus Banzovega meča.

Tako se je naučil veščine mečevanja tako hitro, da je bil obraz njegovega učitelja vse pogosteje obsijan z nasmehom.

Matayuro je tako postal največji mečevalec v deželi.

**GLEJ POD POVRŠINO. NIKOLI NE DOPUSTI, DA SE TISTO, KAR JE
VREDNO IN RESNIČNO, IZMAKNE TVOJI POZORNOSTI.**

MARK AVRELIJ

www.akropola.org